

Държавата вече моли Църквата за помощ

Автор Климент Христов, богослов и свободен журналист
понеделник, 17 май 2010

Държавата официално вече помоли Църквата за помощ. Направи го не кой да е, а главният комисар на МВР Калин Георгиев. И го направи по категоричен начин, който показва цялостната оценка, не само личната му позиция.

Калин Георгиев, заемащ в момента всъщност поста, от който стартира и шеметната държавна кариера на настоящия български премиер Бойко Борисов, в прав текст призова Църквата да разпространява "Словото Божие", защото обществото има нужда от това. Защото страната не може да продължава да се лута в "свят без катедрали", както се изрази самият Георгиев (в предаването "Сеизмограф" на Светла Петрова по БТВ от 17 април тази година). Метафората за

катедралата като символ на духовната и морална извисеност на хората в едно общество беше акцентът в изказването на главния комисар. Той призна, че е атеист. Това прави оценката му още по-важна, защото е лишена от субективизма на личната обвързаност с дадена религия. Най-голямата ѝ стойност обаче е във факта, че идва от човек, който всеки ден се сблъсква с израждането на отделни индивиди, именно поради липсващите морални ценности. Държавата призна, че няма как сама да се справи без Църквата. Първата журналистическа оценка на самата Светла Петрова в предаването беше за "сензация", после сякаш новината се поизгуби във всекидневния хаос от престъпност и опитите за противодействието ѝ. Всъщност Калин Георгиев не каза нещо ново или неизвестно, но за първи път служител от неговия ранг отправи директен призив към Църквата за активност. Затова е и важно тази новина да не се изгуби из "тихите коридори" на Светия синод.

Защо се налага обаче държавата да призовава Църквата към активност? Този въпрос може би ще намери много отговори или опити за отговори, но най-вероятно те не са един и два. Основно обаче могат да се открият в близкото и не толкова далечно минало, когато тогавашната държава правеше всичко възможно, за да ограничи дейността на Църквата. Самият клир се видя принуден да се самозатвори, за да спаси, каквото можеше да бъде все още спасено. След промените пак "видни представители на държавата" се опитаха да реформират Църквата. А владичите останаха подобно на бай-тошовото време желани гости като пъстър декор на държавни приеми, само ако си държат устата затворени. Държавата ясно показва, че може да блокира сметки, да позволява окупация на църкви и манастири, дори на Синодалната палата. Висшият клир продължи да спазва някакъв "неутралитет", за да не дразни прекалено властимащите. Дори и в последните години, въпреки позатопленото отношение към Църквата, си пролича безразличието към нейната обществена дейност: изготвената с много усилия от видни университетски преподаватели концепция за образование по религия в училищата беше захвърлена в кошчето

след най-минималния ропот от страна един социолог и само една неправителствена организация с претенция за представителност на българските родители.

Примиряването със ситуацията не е изход от кризата. Църквата трябва да излезе от "кръгова отбрана" и да премине към активни действия, за да не остане само нещо като "музей на националната идентичност", в какъвто се опитваше да я превърне пропагандата на тоталитарната държава (сравни с книгата на Момчил Методиев "Между вярата и компромиса", София, 2010 г.). Като пазител на изконни човешки ценности, основните от които днес се смятат за основополагащи и европейски, Църквата трябва да ги разпространява активно като заема и забележима позиция по всички важни обществени проблеми. Пасивното чакане, хората сами да се сетят да влязат в храма, е загуба на време. Още при основаването си всъщност Църквата е призвана за "настъпателни действия" (Мат. 28:18) в своята мисионерска дейност. Във време на криза, не само духовна, но и финансова, Църквата трябва да понесе своята част от кръста и да помогне за духовното, морално запазване на държавността и човешкия облик на обществото. Началото отдавна е ясно, че трябва да бъде поставено в училище. Църквата трябва да помогне на хората да се ориентират във водовъртежа от проблеми, които ги съсипват. Иначе втори призив за помощ може и да няма.